

Мілен ДЕМОЖО: «Нехай у Харкові завжди цвіте бузок!»

Віталій БУЛАТ

З 17 по 20 травня чергова бузкова хвиля захопила головні творчі майданчики Харкова: у місті відбувався V Міжнародний фестиваль короткометражного кіно «Харьковская сирень».

Коли скептики кажуть, що Харківський кінофестиваль – це не Каннський, не Берлінський і не Московський, то це правильно. Адже «Харьковская сирень» – самостійна культурна подія в світі кінематографа. Найкраще про це сказав голова журі кінофестивалю, народний артист Російської Федерації Володимир Фокін напередодні його відкриття:

«Ще п'ять років тому не було міжнародного кінофестивалю «Харьковская сирень», а тепер є. Фестиваль швидко розвивається. Зростання фестивальної програми просто феноменальне. Цього року ми маємо справу з повноцінною програмою конкурентоспроможних, дуже професійно виконаних робіт повноцінного європейського фестивального рівня».

А наступного дня Харків зустрічав саму Анжеліку. Так-так, ту саму маркізу ангелів зі знаменитої історико-пригодницької серії фільмів. Звичайно ж, роки беруть своє, але почесна гостя Мішель Мерсьє зберегла французький шарм, чарівність і привабливість. Вона прибула на фестивалі разом із іншою не менш відомою кінозіркою Мілен Демонжо, яка є почесним президентом «Харьковской сирени».

Зі швидкістю стрічки кінематографа закрутилася програма фестивалю. У кінотеатрі «Боммер» відбувався показ конкурсної програми. На суд журі та глядачів було представлено роботи з Франції, України, Польщі, Швеції, Росії, Аргентини, Іспанії, Естонії,

Італії, Бельгії, Канади, Греції, США та Великої Британії. До складу журі входили: російський письменник, сценарист і публіцист, заслужений діяч мистецтв Росії Аркадій Інін, український актор, заслужений артист України Олексій Колесник, заслужені артисти Росії Людмила Гладунко і Борис Токарев, харківський кінокритик Володимир Миславський.

На Алеї почесних гостей фестивалю пройшла церемонія зняття відбитків долонь зірок кіно, що продовжать низку стел у саду ім. Шевченка. Нинішнього року свої відбитки залишили Мішель Мерсьє; Аркадій Інін (який, до речі, народився в Харкові); Олексій Колесник (к/ф «Овід», «Батальйони просять вогню», «Холодне літо 53-го»), а також українська радянська актриса Світлана Живанкова (к/ф «Вертикаль», «Чорноморочка», «Роки молоді») й представник французького кінематографа, фахівець з 3D-графіки Олів'є Кауфер.

Така традиція народилася 2009 року. Нині алею прикрашають 19 стел. Свій слід у Харкові вже залишили французькі кінозірки Мілен Демонжо, П'єр Рішар, Ален Делон, Жан-Поль Бельмондо, легенда українського кіно Богдан Ступка, відомі діячі російського кінематографа Наталя Фатеева, Алла Сурикова, Володимир Фокін, Борис Токарев, Людмила Гладунко, представники американського кіно з харківським корінням Юджин Мамут та Ірина Борисова.

Під час фестивалю в Харкові відкрили кілька меморіальних дощок. Одну – харківському фотографу польського походження Альфреду Федецькому, автору першого в Російській імперії документального фільму «Урочисте перенесення чудотворної Озерянської ікони з Курязького монастиря в Харків» (1896 рік).

Другу – засновнику Одеської кіностудії Дмитру Харитонову. У 1906–1916 роках він активно розвивав кінематограф у Харкові, будував кінотеатри, фінансував зйомки фільмів. 1913 року у власному будинку він відкрив найбільший у Харкові кінотеатр «Ампір» (пізніше відомий харків'янам як 1-й Комсомольський).

Третю – талановитому фотографу, кінематографісту, журналісту, редактору й видавцеві, родоначальнику азербайджанського кінематографа Олександр Мішону. Він теж народився в Харкові. 1884 року переїхав до Баку, де в 1898 році зняв і показав перші в Азербайджані фільми. День першого кіносеансу, проведеного Олександром Мішоном, святкується як День азербайджанського кіно.

Тож Харків ще раз продемонстрував толерантність і повагу до предків усіх національностей, які народилися, працювали й прославляли своє місто.

Фестивальні будні

Урочиста церемонія відкриття з проходженням зоряних гостей бузковою доріжкою (колір відповідає назві фестивалю) відбулася в Палаці студентів Національного університету «Юридична академія України ім. Ярослава Мудрого». Почесні гості та члени журі прибули в супроводі байкерів під бурхливі оплески публіки.

«Харків заслужив право мати власний кінофестиваль хоча б завдяки сукупності талановитих людей, які народилися та працювали на цій землі й так чи інакше були пов'язані з кінематографом. Завдяки «Харьковской сирени» в нас з'явилася можливість показати світу незазвичайно забуті і талано-

витих наших земляків. Наш фестиваль дає можливість проявити себе багатьом талановитим молодим кінематографістам. Ту нішу, яку обрав для себе Харків, – короткий метр, напевно, в нас уже не відбере ніхто», – зазначив, вітаючи гостей, голова оргкомітету фестивалю, голова Харківської облдержадміністрації

Михайло Добкін. Потім були численні зустрічі з глядачами, майстер-класи, презентації книжок, зокрема Мілен Демонжо та кінокритика Володимира Миславського.

В один із днів відбувся показ мод від *Fashion Academy*. Як зізналася Мілен Демонжо, вона була приємно здивована високою якістю робіт художника по костюмах Юрія Севастьянова й модельєра Костянтина Пономарьова.

Дуже тепло глядачі приймали Мішель Мерсьє, котра знялася в понад 30 французьких, італійських і американських фільмах, включаючи культовий серіал за романом Анні Сержа Голон «Анжеліка». «Характер Анжеліки – це цілковитий збіг із моєю вдачею. Коли я вперше прочитала сценарій, то сказала: «Анжеліка – це я і ніхто інший». У мене не було відчуття, що знімаюся у фільмі, я розуміла, що залишаюся собою і живу своїм життям. Це найповніша роль у моїй кар'єрі», – зізналася актриса.

Як завжди, на фестивалі не обійшлося без «родзинки». Цьогоріч нею

став гімн «Харьковской сирени», слова і музику якого написали Людмила Петрик та Микола Стецюн. А виконали – симфонічний оркестр під керівництвом Юрія Янка та Академічний хор імені В'ячеслава Палкіна Харківської обласної філармонії.

Ще однією цікавою подією фестивалю стала своєрідна масштабна реконструкція сеансу німого кіно часів першої половини ХХ століття – демонстрація стрічки 1929 року «Привид опери» – однієї з перших екранізацій однойменного роману Гастона Леру. Її показ зібрав близько тисячі людей.

З особливою увагою глядачі також поставилися до стрічки «Дубль Олександр Белявський» про відомого російського радянського майстра озвучування й дубляжу, який нещодавно пішов у вічність. Фільм представив дніпропетровський кіноглядач Борис Швець. Олександра Белявського глядачі знають переважно як Фокса з серіалу Станіслава Говорухіна «Місце зустрічі змінити не можна». Набагато менше відома його робота з озвучування й дубляжу фільмів, хоча саме він дублював таких кінозірок, як Жан-Поль Бельмондо, Луї де Фюнес, П'єр Рішар, Мікеле Плачідо, та інших.

У номінації «Найкраща режисура» перемогу здобула режисер із Великої Британії Ірина Ізмєстєва зі стрічкою «Картина ідеальна», а «Найкращий анімаційний фільм» – росіянка Анна Шепілова з мультфільмом «Дош іде». Приз у номінації «Найкращий сценарій» отримала Тетяна Будицька з Росії за фільм «Просте жіноче щастя», а за «Найкращу операторську роботу» – Мартін Розете (Іспанія) за фільм «Голос». Приз Мілен Демонжо дістався фільму Стефана Геру «Контратака 007» (Франція). Цього року з'явилося кілька нових номінацій. Приз журі «За пошук історичної правди» отримали Андрій Ус та Ольга Білогуб за фільм «Нещаслива зірка» (Україна). Також приз журі «Стислість – сестра таланту» вручили естонцеві Анті Наулайнену за роботу «Папуга Пітер Аврелі» тривалістю 92 секунди.

Розставання

Вручення нагород переможцям фестивалю відбулося також у Палаці студентів. Їх вручали начальник управління в справах преси та інформації Харківської облдержадміністрації, співголова оргкомітету фестивалю Вікторія Маренич, французькі актриси – почесний президент фестивалю Мілен Демонжо й Мішель Мерсьє, Генеральний консул Республіки Польща в Харкові Ян Гранат, член правління Спілки кінематографістів РФ, голова журі фестивалю Володимир Фокін.

«Гран-прі» отримав фільм «Пуригани» американського режисера Шона Робінсона. Переможець у номінації «Найкращий ігровий фільм» – польська стрічка «Порожнеча» Патрика Юрека, у номінації «Найкращий неігровий фільм» – стрічка «Більше, ніж морозиво *Wong Kwong*» режисера з КНР Райлі Льюнга.

Замість післямови

«Я спостерігаю розквіт культури в Харкові, адже все, що ми бачили на цьому фестивалі, на відкритті і закритті – нетривіальне видовище, справжнє шоу. Тут блискуча підготовка різних колективів, і дорослих, і зовсім юних артистів, яких однозначно спрямовує професійна й потужна режисерська рука. Фестиваль «Харьковская сирень» зростає, і я бажаю йому довгих років життя», – підсумував Володимир Фокін.

Сказано!

Хто знає, як склалася б доля фестивалю й чи з'явився б він узагалі, якби не трагічна життєва історія Клавдії Трубникової, талановито описана її дочкою французькою актрисою Мілен Демонжо у книжці «Харьковская сирень». Звідси й назва кінофестивалю. Усе могло склестися інакше, фестивалю могло б не бути або він був би геть іншим.

Михайло ДОБКІН.

Я їду до Франції з серцем, переповненим любов'ю, і дуже швидко повернуся. Я обожнюю вашу країну й ваше місто! Я живу в Каннах. Ваш фестиваль і Каннський збігаються в часі, але я воліла приїхати сюди, щоб побачитися з вами. Хочу повернутися до Харкова якнайшвидше, бо, на жаль, багато чого не встигла тут побачити. До скорої зустрічі!

Мішель МЕРСЬЄ.

Мені хочеться

сказати одну дуже важливу річ: щоразу, коли я приїжджаю на «Харьковскую сирень», то почувуюся не Мілен Демонжо, а дочкою харків'янки Клавдії Трубникової.

Мілен ДЕМОНЖО.

Те, що ми обирали в кожній номінації не з-поміж однієї-двох, а з-поміж десятків робіт, – це вже показник рівня фестивалю.

Аркадій ІНІН.

